

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 2 від “ 03. 09 ” 2018 р.

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ДІАГНОСТИКА ЗЕД СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник: Ніколайчук О.А.
доц. кафедри міжнародної
економіки та туризму, к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів 292 «Міжнародні економічні відносини»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Лекції, годин	26
Практичні / семінарські, годин	34
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,5
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль - надання студентам теоретичних знань та формування практичних навичок з оцінки та ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів міжнародної торгівлі мікро-, мезо- та макрорівня.

Завдання: ознайомлення з категорійним та понятійним апаратом; надання знань щодо особливостей стратегічного, тактичного та оперативного управління зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів міжнародної торгівлі; ознайомити з принципами та методами діагностики та підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.

Предмет: механізм оцінки ЗЕД суб'єктів міжнародної торгівлі.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Сутність та методологія проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі
2. Методика проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі
3. Діагностика зовнішньоторговельної діяльності підприємства
4. Діагностика інвестиційної діяльності підприємства
5. Діагностика зовнішньоторговельної діяльності країни
6. Діагностика інвестиційної діяльності країни

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Методологія проведення діагностики суб'єктів міжнародної торгівлі					
Тема 1. Сутність та методологія проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.	28	4	4		20
Тема 2. Методика проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.	28	4	4		20
Разом за змістовим модулем 1	56	8	8		40
Змістовий модуль 2. Діагностика зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства та інших суб'єктів ЗЕД					
Тема 3. Діагностика зовнішньоторговельної діяльності підприємства	30	4	6		20
Тема 4. Діагностика інвестиційної діяльності підприємства.	32	6	6		20
Тема 5. Діагностика зовнішньоторговельної діяльності країни.	32	4	8		20
Тема 6. Діагностика інвестиційної діяльності країни	30	4	6		20
Разом за змістовим модулем 2	124	18	26		80
Усього годин	180	26	34		120

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	2	3
1	Семінар – розгорнута бесіда Сутність та види діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	2
2	Семінар з виконанням розрахункових задач Методологія проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	2
3	Семінар – дискусія Сутність методики діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	2
4	Семінар – дискусія та з виконанням розрахункових задач Методи діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	2
5	Семінар з виконанням розрахункових задач Сутність та методика проведення діагностики зовнішньоторговельної діяльності підприємства	2

1	2	3
6	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика експортної діяльності підприємства	2
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика імпортової діяльності підприємства	2
8	Семінар з виконанням розрахункових задач Сутність та методика діагностики міжнародної інвестиційної діяльності підприємства	2
9	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика ефективності міжнародної інвестиційної діяльності підприємства	2
10	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційного потенціалу та привабливості підприємства	2
11	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика обсягу та структури зовнішньоторговельної діяльності країни	2
12	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інтенсивності зовнішньоторговельної діяльності країни	2
13	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика платіжного балансу країни	2
14	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика ефективності зовнішньоторговельної діяльності країни	2
15	Семінар з виконанням розрахункових задач Сутність та методика діагностики міжнародної інвестиційної діяльності країни	2
16	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика ефективності міжнародної інвестиційної діяльності	2
17	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційного потенціалу та привабливості країни	2
Разом		34

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Методологія проведення діагностики суб'єктів міжнародної торгівлі			
Семінар – розгорнута бесіда Сутність та види діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням розрахункових задач Методологія проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар – дискусія Сутність методики діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	10	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту. 4. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, понятійний диктант
Семінар – дискусія та з виконанням розрахункових задач Методи діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	10	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, виконання розрахункових задач
Разом по змістовому модулю 1	40		
Змістовий модуль 2. Діагностика зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства ті інших суб'єктів ЗЕД			
Семінар з виконанням розрахункових задач Сутність та методика проведення діагностики зовнішньоторгівельної діяльності підприємства	7	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач, понятійний диктант

Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика експортної діяльності підприємства	7	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика імпортової діяльності підприємства	6	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Сутність та методика діагностики міжнародної інвестиційної діяльності підприємства	7	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика ефективності міжнародної інвестиційної діяльності підприємства	7	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційного потенціалу та привабливості підприємства	6	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика обсягу та структури зовнішньоторговельної діяльності країни	5	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач

Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інтенсивності зовнішньоторговельної діяльності країни	5	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика платіжного балансу країни	5	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика ефективності зовнішньоторговельної діяльності країни	5	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1-23] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Сутність та методика діагностики міжнародної інвестиційної діяльності країни	7	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1-23] 2. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 3. Самотестування	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика ефективності міжнародної інвестиційної діяльності	7	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1-23] 2. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 3. Самотестування	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційного потенціалу та привабливості країни	6	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1-23] 2. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 3. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Разом по змістовому модулю 2	80		
Разом	120		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні							Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	
Знання сутності, основних етапів та призначення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	+		+				+	+					+
Знання загальних та спеціальних методів діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	+		+				+	+					+
Знання особливостей, етапів та методики діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	+		+				+	+					+
Уміння використовувати загальні та спеціальні методи діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	+	+	+				+		+	+			+
Уміння проводити діагностику зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.	+	+	+				+		+	+			+
Розуміння каузальних зв'язків між параметрами функціонування суб'єктів міжнародної торгівлі	+	+		+			+		+	+			+
Розуміння механізму підвищення ефективності діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	+	+		+			+		+	+			+

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					Сума балів
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	
Змістовий модуль 1						
Тема 1.	1		1			2
Тема 2.	1	1				2
Тема 3.	1		1			2
Тема 4.	1	1				2
МК№1					3	3
Разом за змістовий модуль 1	4	2	2		3	11
Змістовий модуль 2						
Тема 5.		1	1			2
Тема 6.		1	1			2
Тема 7.	1	1		2		3
Тема 8.		1	1			2
Тема 9.		1	1			2
Тема 10.	1	1		2		4
Тема 11.		1	1			2
Тема 12.		1	1			2
Тема 13.		1	1			2
Тема 14.	1	1		2		4
Тема 15.		1	1			2
Тема 16.		1	1	2		4
Тема 17.	1	1	1			3
МК 2					4	4
Разом за змістовий модуль 2	4	13	10	8	4	39
Усього	8	15	12	8	7	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Діагностика ЗЕД суб'єктів міжнародної торгівлі [Текст] : конспект лекцій / Ю.Г. Бочарова; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2017. – 104 с.
2. Бердникова Т.Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие/ Т.Б. Бердникова. – М.; ИНФРА-М, 2007. – 215 с.
3. Кадуріна Л.О. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навчальний посібник /Л.О. Кадуріна, М.С. Стрельнікова. – К.: Центр учбової літератури, 2007 — 606 с.
4. Савицкая Г.В. Экономический анализ: Учебник. – 14-е изд., перераб. и доп. Г.В. Савицкая. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 649 с.

Допоміжна

5. Бочарова Ю.Г. Діагностика ЗЕД суб'єктів міжнародної торгівлі [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. для студ. всіх спеціальностей / Ю.Г. Бочарова;

- Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2015. – 24 с.
6. Бабіч, В.М. Барановська та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 568 с. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / Ф.Ф. Бутинець, І.В. Жиглей, В.М. Пархоменко; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця; 2-е видан., доп. і перероб. – Житомир; ПП «Рута», 2001. – 544 с.
 7. Вітлінський В.В. Ризикологія у зовнішньоекономічній діяльності: навч. посіб./ В.В. Вітлінський, Л.Л. Маханець. – К.: КНЕУ, 2008. – 432 с.
 8. Дахно І.І. Зовнішньоекономічний менеджмент. Навч. посіб./ І.І. Дахно, Г.В. Бабіч, В.М. Барановська та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 568 с.
 9. Козик В.В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навчальний посібник / В.В. Козик, Л.А. Панков, Я.С. Карп'як, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.

Інформаційні ресурси

10. Декрет Кабінету Міністрів України № 15-93 від 19.02.1993р. «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=15-93>.
11. Закон України 185/94-вр «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=185%2F94-%E2%F0>
12. Закон України 2374-14 «Про обіг векселів в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2374-14> – Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
13. Закон України 93/96-вр від 19.03.1996 р. «Про режим іноземного інвестування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=93/96-%E2%F0&print=1>.
14. Закон України № 1560-XII від 18.09.1991 р. «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12&print=1>.
15. Закон України № 351-XIV від 23.12.1998р. «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=351-14>.
16. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
17. Постанова правління Національного банку України N 270 від 17.06.2004 «Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті

- нерезидентам» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0885-04>
18. Постанова правління Національного банку України N 514 від 03.12.2003 «Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1030.1207.3&no break=1>.
19. Постанова правління Національного банку України № 492 від 12.11.2003 «Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1172-03>.
20. Постанова правління Національного банку України № 128 від 30.03.1998 «Про затвердження Порядку встановлення і використання офіційного обмінного курсу гривні до іноземних валют» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0535500-98>.
21. Постанова правління Національного банку України № 281 від 17.06.2004 р. «Про внесення змін до Інструкції про порядок здійснення контролю і отримання ліцензій за експортними, імпорнтними та лізинговими операціями» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1104-04>.
22. Постанова правління Національного банку України N 200 від 30.05.2007 «Про затвердження Правил використання готівкової іноземної валюти на території України та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main .cgi?n reg=z0656-07>.
23. Закон України № 964-IV від 19.06.2003р. «Про основи національної безпеки України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main. cgi?nreg=964-15>.